REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana
T: 080 81 80
E: gp@zagovornik-rs.si

Številka: 050-2/2021/3
Datum: 19. 3. 2021

Zadeva: PREDLOG ZA IZVEDBO/NEIZVEDBO OCENE DISKRIMINATORNOSTI PREDPISA (38. člen ZVarD)

Opis bistvenih elementov prejete zadeve:

Zagovornik načela enakosti (v nadaljevanju: Zagovornik) je dne 4. 1. 2021 prejel dopis, ki ga je pobudnik sicer naslovil tudi na Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ), Ministrstvo za zdravje (MZ), Varuha človekovih pravic in Policijo.

V dopisu je pobudnik navedel, da se je nanj obrnil delavec z začasnim prebivanjem v Sloveniji, ki je bil dne 30. 12. 2020 pri prehodu meje s Slovenijo napoten v karanteno. Vprašal je, ali lahko prekine karanteno z negativnim COVID testom.

Pobudnik je preveril določbe takrat zadnjega veljavnega **Odloka o določitvi pogojev vstopa v Republiko Slovenijo zaradi zajezitve in obvladovanja nalezljive bolezni COVID-19** (Uradni list RS, št. 196/20 in 204/20; v nadaljevanju: Odlok o vstopu v RS) in navedel **sedmi odstavek 9. člena**, ki se glasi: »Če **državljan Republike Slovenije**, ki ga policija ob vstopu v Republiko Slovenijo napoti v karanteno na domu, v času trajanja karantene opravi testiranje na prisotnost SARS-CoV-2 (COVID-19) po metodi iz prejšnjega odstavka in je izvid testa negativen, se šteje, da je karantena prekinjena. Testiranje se sme opraviti šele peti dan po napotitvi v karanteno na domu.«[1]

Ob tem je pobudnik zastavil **vprašanje o razlogih in namenu veljavnosti takšne določbe, po kateri je prekinitev karantene z negativnim izvidom testa na prisotnost SARS-CoV-2 možna samo za slovenske državljane**. Tako na koncu dopisa zastavi vprašanje, ali določba Odloka o vstopu v RS pomeni, da mora oseba, ki ni državljan Republike Slovenije in v času karantene (po petih dneh) opravi test, katerega izvid je negativen, kljub temu še naprej ostati v karanteni do njenega izteka (desetih dni).

Ker gre za vprašanje diskriminatornosti določbe odloka Vlade Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada RS), Zagovornik omenjeni dopis obravnava kot pobudo za izvedbo ocene diskriminatornosti predpisa.

[1] Določbe glede testiranja – v petem in šestem odstavku 9. člena Odloka o vstopu v RS:
(5) Osebo, ki prihaja iz držav oziroma administrativnih enot držav na rdečem seznamu, se na podlagi prvega odstavka 10. člena Zakona o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 152/20 in 175/20 – ZIUOPDVE, v nadaljnjem besedilu: ZZUOOP) napoti v karanteno na domu, razen če ob vstopu v Republiko Slovenijo predloži negativni izvid testa na prisotnost virusa SARS-CoV-2, ki ni starejši od 48 ur od odvzema brisa in je opravljen v državah članicah EU oziroma schengenskega območja.
(6) Test na prisotnost virusa SARS-CoV-2 iz prejšnjega odstavka mora biti opravljen po PCR metodi v državi članici Evropske unije ali državi članici schengenskega območja pri organizaciji oziroma pri posamezniku, ki sta ju Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo in Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano prepoznala kot ustrezne in verodostojne ter so navedeni v seznamu na spletni strani Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano.

*

Zagovornik izvede oceno diskriminatornosti zakona ali drugega predpisa – v povezavi z 38. členom Zakona o varstvu pred diskriminacijo (ZVarD),[2] v skladu s katerim, če oceni, da je kakšen zakon ali drug predpis diskriminatoren, o tem obvesti predlagatelja postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti ali z zahtevo začne postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti predpisa ali splošnega akta, izdanega za izvrševanje javnih pooblastil. Pred tem pa Zagovornik lahko (skladno s svojimi pooblastili po 21. členu ZVarD) predlagatelju zakona ali drugega predpisa priporoči določene spremembe za odpravo njegove diskriminatornosti.

Razlogi **za** izvedbo ocene diskriminatornosti:

Zagovornik v predmetni zadevi prepoznava možno diskriminatornost predpisa na podlagi državljanstva (kot osebne okoliščine), ker določba sedmega odstavka 9. člena Odloka o vstopu v RS omogoča prekinitev karantene, v katero je bila oseba napotena po vstopu v Slovenijo, z negativnim izvidom testa na prisotnost SARS-CoV-2 le slovenskim državljanom, drugim pa to možnost z veljavnostjo sporne določbe očitno odreka. To so vse preostale oseba, ki so s strani policije ob vstopu v Slovenijo napotene v karanteno na domu in niso slovenski državljani – torej vsi preostali prebivalci Republike Slovenije s prijavljenim stalnim ali začasnim prebivališčem ter tudi drugi tujci (brez prijavljenega prebivališča), ki pa jim je ob vstopu v Slovenijo dovoljeno preživeti karanteno v Sloveniji.

Sama karantena je sicer ukrep, ki je (bil) uveden s ciljem zajezitve oz. preprečevanja širjenja okužb z novim korona-virusom, kar je skladno z določbami 39. člena Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20 in 175/20 – ZIUOPDVE; ZNB) in 10. člena Zakona o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 152/20 in 175/20 – ZIUOPDVE; ZZUOOP).

Z vidika varstva pred diskriminacijo bi torej bilo smiselno, da Zagovornik izvede oceno diskriminatornosti novega odloka.

Pri tem je pomenljiva primerjava z dikcijo podobne določbe Odloka o odrejanju in izvajanju ukrepov za preprečitev širjenja nalezljive bolezni COVID-19 na mejnih prehodih na zunanji meji in na kontrolnih točkah na notranjih mejah Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 153/20, 159/20, 163/20, 169/20 in 181/20; v nadaljevanju: Odlok o prehodu meje RS), ki je veljal pred začetkom veljavnosti Odloka o vstopu v RS. Slednji je začel veljati z dnem 25. 12. 2020, z njegovo spremembo, ki je začela veljati dne 2. 1. 2020, pa je dikcija sedmega odstavka 9. člena ostala (še) enaka. Sprememba Odloka o prehodu meje RS, ki je začela veljati z dnem 16. 11. 2020 je uvedla določbo tretjega odstavka 10. člena, ki se je glasila: »Če oseba, ki jo policija ob vstopu v Republiko Slovenijo napoti v karanteno na domu, v času trajanja karantene opravi testiranje na prisotnost SARS-CoV-2 (COVID-19) in je izvid testa negativen, se šteje, da je karantena prekinjena. Testiranje se sme opraviti šele peti dan po napotitvi v karanteno na domu.«

Očitno je torej, da je novi Odlok o vstopu v RS v primerjavi s prej veljavnim Odlokom o prehodu meje zožil krog upravičencev do skrajšanja trajanja karantene z negativnim izvidom testa na prisotnost novega korona-virusa. Pri tem pa Zagovorniku ni znan kakršenkoli razlog, ki bi to spremembo lahko opravičeval.

Vendar pa je Vlada kmalu Odlok o vstopu v RS poleg v nekaterih drugih tudi v tem spornem delu spremenila. To je storila z Odlokom o spremembah in dopolnitvah Odloka o določitvi pogojev vstopa v Republiko Slovenijo zaradi zajezitve in obvladovanja nalezljive bolezni COVID-19 (Uradni list RS, št. 2/2021), ki je začel veljati dne 9. 1. 2021. Tako v sedmem odstavku 9. člena namesto »državljan Republike Slovenije« stoji izraz »oseba«. Prav to pa je

[2] Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg

dejansko primerno oz. sorazmerno, saj velja za vse osebe, ki so s strani policije ob vstopu v Slovenijo napotene v karanteno na domu. Potem je bil sprejet nov Odlok o določitvi pogojev vstopa v Republiko Slovenijo zaradi zajezitve in obvladovanja nalezljive bolezni COVID-19 (Uradni list RS, št. 5/2021, 9/21, 12/21, 15/21 in 17/21), ki je začel veljati z dnem 16. 1. 2021 in je ohranil novo/staro dikcijo v sedmem odstavku 9. člena, torej o osebi, ne državljanu.

Ocena diskriminatornosti sedmega odstavka 9. člena Odloka o vstopu v RS, v kolikor bi Zagovornik to oceno izvedel, bi se tako nanašala na njegovo petnajstdnevno veljavnost, tj. od dne 25. 12. 2020 do vključno dne 8. 1. 2021.

Razlogi **proti** izvedbi ocene diskriminatornosti:

Zaradi dejstva, da je Vlada RS že spremenila sporno določbo sedmega odstavka 9. člena Odloka o vstopu v RS, po katerem je Zagovorniku očitno, da je Vlada RS popravila svojo napako, Zagovornik ugotavlja, da posebna ocena zaradi že sprejete in ohranjene premembe – ni potrebna.

Pripravil:
Aljoša Gadžijev,
Svetovalec Zagovornika I

Izpolni predstojnik Zagovornika:

Ocena diskriminatornosti se: - Izvede **- Ne izvede**

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOST

Poslano:
- zbirka dok. gradiva